

Sygn. akt: X C 4489/16 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, X Wydział Cywilny,

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Brzoskowska
Protokolant:	sekr. sądowy Kalina Pawełko

po rozpoznaniu w dniu 05 kwietnia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz pozwanej A. P. kwotę 1.817,00 zł. (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

SSR Agnieszka Brzoskowska

Sygn. akt X C 4489/16 upr.

UZASADNIENIE

Powód, (...) **Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.**, wniósł o zasądzenie od pozwanej A. P. kwoty 10.000,00 zł. z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP nie przekraczającej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Domagał się również zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według przedłożonego spisu.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwana zawarła w dniu 15 września 2009 r. z wierzycielem pierwotnym - (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu gotówkowego nr (...). Z uwagi na rażące naruszenie umowy w części, dotyczącej warunków spłaty, umowa została przez wierzyciela pierwotnego wypowiedziana. Powód nabył wierzycelność, przysługującą wierzycielowi pierwotnemu względem pozwanej, na podstawie umowy o przelew wierzycelności z dnia 09 grudnia 2011 r. Pozwana została zawiadomiona o zmianie wierzyciela. Powód podał, że

dochodzi części należności, wynikającej z ww. umowy kredytu. Na wartość przedmiotu sporu składa się należność główna i odsetki. Powód bezskutecznie wezwał pozwaną do zapłaty.

Pozwana **A. P.** wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Wskazała, że nie uznaje roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości, kwestionując zawartą przez powoda z wierzycielem pierwotnym umowę przelewu wierzytelności. Z ostrożności podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana A. P. zawarła w dniu 15 września 2009 r. z (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu gotówkowego (...) o numerze (...). Na tej podstawie Bank udzielił jej kredytu na cele konsumpcyjne w kwocie 72.000,00 zł. na okres do dnia 11 października 2014 r., który zobowiązała się ona zwrócić w 60 równych, miesięcznych ratach wraz z odsetkami. Kredyt oprocentowany był według obowiązującej w (...) S.A. zmiennej stopy procentowej, w stosunku rocznym, której wysokość została ustalana jako suma stawki referencyjnej i marży Banku. W myśl § 16 pkt 1 umowy Bank miał prawo wypowiedzieć umowę, w przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności.

W dniu 19 grudnia 2011 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił wyciąg z ksiąg banku numer (...), w którym stwierdził, że na dzień 15 grudnia 2011 r. w jego księgach figuruje wymagalna wierzytelność wobec A. P. z tytułu umowy kredytu gotówkowego numer (...) z dnia 15 września 2009 r. w kwocie 78.346,96 zł., w tym niespłacona należność główna w kwocie 64.417,01 zł., odsetki w kwocie 13.864,30 zł. i koszty - 65,65 zł.

(dowód: umowa kredytu z dnia 15 września 2009 r. k. 35-37 i k. 53-55, harmonogram spłat kredytu k. 56-57, wnioszek o udzielenie kredytu k. 58-59A, wyciąg z ksiąg bankowych k. 34)

W dniu 09 grudnia 2011 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. a (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności, na podstawie której Bank (Zbywca) przelał na powoda (Nabywca) bezsporne i wymagalne wierzytelności pieniężne, wynikające z różnych tytułów, w tym z tytułu dokonanych przez Zbywcę czynności bankowych, szczegółowo określone w Załączniku nr 1 do Umowy.

Wierzyciel pierwotny pismem z dnia 17 stycznia 2012 r. poinformował pozwaną o przeniesieniu na powoda wierzytelności, przysługującej mu względem niej. Powód pismem z dnia 23 stycznia 2012 r. wezwał pozwaną do zapłaty. Pismem z dnia 29 kwietnia 2014 r. powód ponownie wezwał pozwaną do zapłaty. Pozwana pismem z dnia 15 maja 2014 r. poinformowała powoda, że kwestionuje zgłoszone przez niego roszczenie.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności k. 16-20, wyciąg z Załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności k. 24-26 i k. 75-77, wezwanie do zapłaty k. 32, pismo k. 61, k. 62)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem, którego podstawę stanowić miałyby umowa przelewu wierzytelności z dnia 09 grudnia 2011 r. Nie wykazał on w należyty sposób, aby rzeczywiście doszło do przelewu na jego rzecz wierzytelności, przysługującej wierzycielowi pierwotnemu względem pozwanej. Powód nie dowiódł również kwoty dochodzonego roszczenia oraz daty jego wymagalności.

W myśl art. 509 § 1 i 2 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Tym samym, celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi

na nabywcę ogół uprawnień, przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew. Przedmiotem przelewu jest zaś wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego oznaczenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczenia stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone, bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy, przenoszącej wierzytelność. (por. Kodeks cywilny. Komentarz pod red. A. Kidyby, Tom III, Zobowiązania – część ogólna, Lex 2010 r.)

Przedłożony przez powoda materiał dowodowy jest niewystarczający, aby na jego podstawie ustalić jego legitymację czynną, a także zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia.

Powód na dowód istnienia wymagalnej wierzytelności, przysługującej mu wobec pozwanej, przedłożył m.in. umowę cesji z dnia 09 grudnia 2011 r., wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji, wyciąg z ksiąg bankowych i umowę kredytu gotówkowego z dnia 15 września 2009 r., łączącą pozwaną z wierzycielem pierwotnym.

W ww. umowie przelewu wierzytelności wskazano jedynie ogólnie, że Bank przenosi na rzecz Funduszu wierzytelności, wymienione w Załączniku nr 1 do Umowy. W ww. umowie brak jest jakiegokolwiek odniesienia do wierzytelności, dochodzonej od pozwanej. Powód przedłożył co prawda załącznik nr 1 do Aneksu nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 09 grudnia 2011 r. (vide: karta 24-26 i k. 75-77), jednakże jest on zupełnie nieczytelny. Nie ma zatem waloru dowodu, który pozwalałby na oparcie na nim stanu faktycznego co do treści, które są w nim zawarte, tym bardziej, że pozwana kwestionowała roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Brak zatem podstaw do uznania, że powód udowodnił wolę stron umowy przelewu co do przeniesienia konkretnej, zindywidualizowanej wierzytelności na jego rzecz – stosownie do treści art. 509 § 1 i 2 k.c.

Podkreślenia ponadto wymaga, że powód niniejszym pozwem dochodził od pozwanej zapłaty kwoty 10.000,00 zł., stanowiącej, jak twierdził, jedynie część nabytego przez siebie od wierzyciela pierwotnego względem pozwanej roszczenia, odpowiadającego niespłaconej przez nią kwocie kapitału. Tymczasem w replice odpowiedzi na pozew stwierdził, że przysługująca mu względem pozwanej wierzytelność wynosi 789,90 zł. Zważywszy na to oraz na podniesioną już wyżej kwestię nieczytelności załącznika nr 1 do Aneksu nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 09 grudnia 2011 r. (vide: karta 24-26 i k. 75-77), stwierdzić należy, że powód w żaden sposób nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. W ocenie Sądu wydruk, stanowiący automatycznie wygenerowany wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności (vide: karta 30) nie może być dowodem na powyższą okoliczność z uwagi na to, że nie został on podpisany. Może on być uznany jedynie za dowód tego, że wydruk taki został wygenerowany i podpisany przez profesjonalnego pełnomocnika powoda.

Podnieść w sprawie należy ponadto, że powód przedłożył kserokopię umowy przelewu wierzytelności z dnia 09 grudnia 2011 r., której jedynie niektóre strony zostały poświadczony za zgodność z oryginałem. Procedura cywilna nie zna takiego dowodu. Dokumenty, o których mowa w Kodeksie postępowania cywilnego, to dokumenty oryginalne, które mogą być zastąpione odpisami urzędowymi, gdy ustawa wyraźnie na to pozwala. Brak natomiast przepisu, dopuszczającego zastąpienie dokumentu (oryginalnego) jego niepoświadczonym odpisem, w tym odbitką ksero. Zwykła odbitka ksero nie stanowi dokumentu, gdyż nie zawiera ani podpisu osoby poświadczającej, która odbitkę sporządziła, ani oryginalnego podpisu wystawcy dokumentu kopiowanego, ponieważ podpis oryginalny został tu odwzorowany metodą kopiowania elektrostatycznego, tj. kserograficznie. Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej zaopatrzonego podpisem poświadczającego jej zgodności z oryginałem dokumentu. Warunku takiego kserokopia złożona przez powoda nie spełnia.

W uchwale z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Stanowisku temu Sąd Najwyższy dał wyraz również w późniejszych

orzeczeniach, w tym w postanowieniach z dnia 27 sierpnia 1998 r., III CZ 107/98 (OSNC 1999, nr 3, poz. 52) i z dnia 18 października 2002 r., V CKN 1830/00 (OSNC 2004, nr 1, poz. 9) oraz w wyroku z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00 (niepubl.). Również w nauce prawa przyjmuje się, że niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem. Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do "przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki". Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem. (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00, niepubl.)

W konsekwencji powód nie wykazał nabycia wierzytelności, objętych ww. umową cesji, i jednocześnie swojej legitymacji czynnej w niniejszym procesie.

W ocenie Sądu wskazane okoliczności były wystarczające dla oddalenia powództwa.

Jednakże wobec podniesienia przez pozwaną zarzutu przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia, należało również rozważyć zasadność tego zarzutu.

Stosownie do treści art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

W przedmiotowej sprawie powód niewątpliwie dochodzi roszczenia majątkowego, przy czym nie jest ono objęte żadnym wyjątkiem od zasady przedawniania się roszczeń majątkowych. Terminy przedawnienia roszczeń majątkowych reguluje przepis art. 118 k.c., zgodnie z którym termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. Roszczenie dochodzone przez powoda związane jest z działalnością gospodarczą, zatem termin przedawnienia tego roszczenia wynosi 3 lata.

Powód w niniejszym postępowaniu powoływał się na umowę przelewu wierzytelności z dnia 09 grudnia 2011 r., na podstawie której miał nabyć przysługującą wierzycielowi pierwotnemu względem pozwanej wierzytelność. Uznać zatem należało, że umowa łącząca pozwaną z wierzycielem pierwotnym musiała zostać przez niego wypowiedziana przed dniem 09 grudnia 2011 r. Wobec braku dostarczenia dowodów przeciwnych należy uznać za przyznaną okoliczność, podnoszoną przez pozwaną, że z dniem 09 grudnia 2014 r. upłynął termin przedawnienia najpóźniej wymagalnej wierzytelności. Podkreślenia wymaga, że w toku postępowania powód w ogóle nie odniósł się do tej okoliczności i nie zaprzeczył twierdzeniom pozwanej w tym zakresie. Powód nie zaprzeczył również zarzutowi przedawnienia skapitalizowanych odsetek. Strona powodowa nie wykazała, iż termin przedawnienia został skutecznie przerwany.

Przedawnienie jest instytucją prawa bezwzględnie obowiązującego (*ius cogens*) i regulujące je przepisy nie mogą być uchylone lub zmienione wolą stron – zgodnie z treścią przepisu art. 119 k.c., terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał, iż pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Zatem uchylenie się pozwanej od zaspokojenia roszczenia, którego dochodzenie przedawniło się, również obliгуje Sąd do oddalenia żądania pozwu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd powództwo oddalił, o czym orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

SSR Agnieszka Brzoskowska